

P—Kitap: Bizim Çocuklar Yapamadı

İçeriği Yazan: [Ali İhsan UĞUZ](#) [1] Zaman: Paz, 09/11/2008 - 07:00

Yazar: Ali İhsan Uğuz

İnceleme: Ali İhsan UĞUZ

"12 Eylül 1980, Cuma günü sabaha karşı 04.00'da, Türkiye'de darbe yapıldığını öğrenen CIA Ortadoğu İstasyon şefi Paul Henze hemen ABD Dışişleri Bakanı Edmund Muskie'yi aradı. Paul Henze, büyük bir sevinçle **"Bizim çocuklar yaptı."** diye darbe haberini verdi. Dışişleri Bakanı Edmund Muskie aldığı bu önemli haberi bekletemezdi. Hemen Washington Kennedy Center'da 'Damdaki Kemancı' müzikalini izlemekte olan Başkan Jimmy Carter'a telefon etti ve şöyle dedi: "Bay Başkan, Türk Ordusu'nun komuta heyeti Ankara'da yönetime el koydu.

— Herhangi bir kaygıya gerek yok. Kimlerin müdahale etmesi gerekiyorsa onlar müdahale etti."

Kitap yukarıda aktardığım bölüm ile başlıyor. Paul Henze "Bizim çocuklar yaptı." derken, **Ertuğrul Mavioğlu** da kitabına "Bizim çocuklar yapamadı" ismini verirken, bir anlamda yaşanan savaşın kısa bir özetini yapmış aslında. Şimdiye kadar 12 Eylül dönemine ilişkin onlarca kitap yazıldı. Bu kitapların, genel olarak, ortak özelliklerini şöyle sıralamak mümkün:

- a) “1980 öncesi iyiydi hoştu, inançlı bir gençlik vardı ama...” diye başlayıp, yaşananları bir macera olarak görüp, kendi ihanetlerini gizlemeye çalışanlar.
- b) 1980 öncesi yaşananları kutsallaştırıp efsaneleştirerek, gerçek düşünce ve mücadelesini göz ardı edenler.
- c) 1980 öncesini sadece anarşi ortamı olarak değerlendirip, 12 Eylül faşist darbesini haklı bulanlar.

Oysa ‘Bizim Çocuklar Yapamadı’ kitabında yazar bütün bunların dışına çıkıyor. Onun derdi ne efsaneleştirip o mücadelenin içini boşaltmak ne de “ama” sözcükleri ile başlayan cümleler kurup kendince bir kaçış yolu aramak. Yazar, olayların tam göbeğinde yaşamış biri olarak verilen mücadelenin yanlışlıklarını göz ardı etmeden yok olan bir kuşağın çektiklerini ve darbecilerin ülkeye ihanetini gözler önüne seriyor. 12 Eylül darbesinin gerçek nedeninin yaşanan kargaşa ortamı değil ekonomik sebepler olduğunu, yaratılan kaos ortamının aynı zamanda darbe için bir hazırlık aşaması olduğunu belirtiyor.

1975’li yıllardan itibaren başlayan küresel sermayenin dünyayı egemenliği altına alma sürecinde, 12 Eylül darbesi ile Türkiye’yi de kapsamı alanına aldığını, darbenin asıl nedeninin, 24 Ocak ekonomik kararlarının ancak açık faşizm ortamında uygulanabilirliği sebebi ile darbenin kaçınılmazlığını gözler önüne seriyor.

Kitapta bir yandan Fatsa’ya uzanacak, bir yandan Tunceli’ye, Diyarbakır’a, Artvin’e, Ankara’ya gideceksiniz. Bir yandan ODTÜ’de öğrencilerle birlikte kavgaya karışacak, bir yandan İzmir TARIŞ’ta işçilerle birlikte direnişin içinde olacaksınız. Yani 12 Eylül öncesi yaşanan en önemli olayların tam göbeğinde, olayların içinde yaşayanlarla birlikte nefes alıp vereceksiniz.

Ertuğrul Mavioğlu, 12 Eylül cuntası ile hesaplaşmasını bu kitapla sürdürüyor. Alacağını tahsil etmek istiyor bu kanlı cuntadan. Fakat bu hesaplaşma toplumsal olmadıkça sahici bir hesaplaşma olamayacak şüphesiz. İşte bu nedenle kaybolup giden o tarihi yeniden canlandırmak, ben de dahil olmak üzere, alacağı olanların tümüne can vererek seslerini duyurmak istemiş.

Kulak verin bu henüz ‘bitmemiş senfoni’ye. Kim bilir, belki kendi sesinizi de duyarsınız senfoninin bir yerinde ve duyduğunuz sese kulak verip ‘yoruldum artık’ mazereti ile yok ettiğiniz benliğinize yeniden kavuşursunuz.

kultursanat@politikadergisi.com [2]

Bu bölüm, Politika Dergisi Sayı 9’da yer almıştır. Tüm fazladan özellikleri ile özgün sayıyı indirmenizi öneririz. Sayı 9’u indirmek için [buraya tıklayınız.](#) [3]

Yorumlar

- [Kültür/Sanat](#) [4]

Kaynak URL (04/05/2024 - 15:05 tarihinde yazdırıldı):

<https://www.politikadergisi.com/makale/p%E2%80%94kitap-bizim-cocuklar-yapamadi>

Bağlantılar:

[1] <https://www.politikadergisi.com/pd-uye/ali-ihsan-uguz>

[2] <mailto:kultursanat@politikadergisi.com>

[3] <http://www.politikadergisi.com/sites/default/files/PD9.zip>

[4] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/kultursanat>